

21. 09. 2020

Reporter

Stran/Termin: 74

Naslov: Kartiranje novega sveta

Naklada: 13.000,00

Avtor: ELVIRA MIŠE MIKLAVČIČ

Površina/Trajanje: 829,19

Rubrika/Oddaja: KULTURA

Žanr: POROČILO

Gesla: MREŽA RUK

KULTURA

Kartiranje novega sveta

ELVIRA MIŠE MIKLAVČIČ
elvira.mise@reporter.si

Festival, ki ga Ars Electronica Center v Linzu pripravlja že od leta 1979, velja za najpomembnejši mednarodni festival digitalne umetnosti. Letošnji festival z naslovom V Keplerjevih vrtovih – Globalno potovanje pri kartiranju »novega« sveta, je bil zaradi pandemije koronavirusa hibriden in zato drugačen, vendar po oceni organizatorjev vseeno uspešen.

Keplerjevi vrtovi niso le ime letošnje prireditve, ampak tudi prispevek organizacijskega načela festivala. Tokratno dogajanje je namreč med 9. in 13. septembrom potekalo omrežno po 120 lokacijah po svetu. Izhodišna točka festivala, ki je znan po iskanju stičišč med umetnostjo, tehnologijo in družbo, je bil tako Keplerjev vrt v Linzu v kampusu univerze Johannes Keplerja. Letošnji festival ni potekal kljub koronavirusu, ampak prav zaradi njega in skušal najti odgovor na vprašanje, kaj sedaj. »Ni bilo lahko, vendar je bila odločitev za festival popolnoma pravilna,« je po zaključku festivala povedal direktor Gerfried Stocker. Na prizorišču je vse potekalo brez težav, občinstvo pa je tudi vse varnostne zahteve sprejelo in razumelo.

Med tehnologijo in naravo

Med stara drevesa in na novo posajeno grmovje Keplerjevega vrta v Linzu so tokrat na ogled postavili umetniška dela, ki obravnavajo človekov odnos do tehnologije in narave. V nedavno dokončanih stavbah, ki so jih ob festivalu prvič odprli za javnost, pa so med drugim predstavili projekte Tehnološkega inštituta v Linzu, ki vizionarsko in igrivo prikazujejo, kako bi lahko bila videti »odgovorna tehnologija«. Prvi Keplerjev vrt v kampusu Keplerjeve univerze, ki je bil izhodišna točka festivala, je bil skorajda razprodan. Na posamičnih prizoriščih festivala so našli 5171 obiskovalcev, pa tudi udeležba 688 umetnikov je po oceni organizatorjev razveseljiva, saj ni več samoumevno, da se na dogodku zbere toliko ljudi.

Nekaj festivalskega dogajanja je bilo tudi v samem mestu, sicer pa so organizatorji letos obiskovalce pozvali, naj se festi-

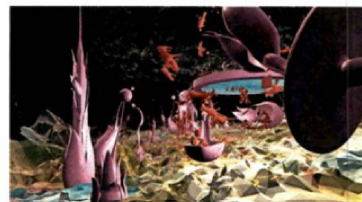
vala udeležijo preko spleta in tako doživijo posebno festivalsko izkušnjo. Virtualni obisk festivala je omogočal tudi komentiranje in razpravljanje o dogodkih na konferencah in delavnicah. Iz udobja svojega doma so lahko spremljali tudi različne performanse in koncerte na 120 lokacijah po vsem svetu. »Festivalski vrtovi« so bili locirani tako v prestolnicah kot v manjših krajih, pa tudi na raziskovalni ladji na Antarktiki. Temi, pri katerih sodelujejo številni partnerji, pa sta bili kultura v povezavi s covidom-19 in ekologija, predvsem nove tehnologije za varovanje podnebja. Ker umetniki ne morejo potovati v Linz, so jih zaposlili, »da nas popeljejo v svoje studije, kjer ustvarjajo fantastična videodela,« je ob predstavitvi festivala na novinarski konferenci povedal sodelavec festivala Christl Baur.

Tudi rezultate spletne udeležbe na prvi hibridni *Ars Electronici* so organizatorji po koncu festivala označili za pozitivne. »V zadnjih petih dneh smo na štirih kanalih youtubea predvajali neprekinjen program brez omembe vrednih tehničnih težav. Po pričakovanjih je prvi odmev prišel z družbenih omrežij in je zelo razveseljiv,« so med drugim zapisali v sporočilu za javnost.

Slovenske vizije

V letošnji festival *Ars Electronica* so bili vključeni tudi slovenski projekti.

Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje se je predstavil s projektom *Vrtoglavi ptič 2020/Vertigo Bird 2020*. Nastal je v sklopu projekta *Mreže centrov raziskovalne umetnosti RUK*, ki ga Delavski dom Trbovlje vodi že več kot leto dni. V projektu, s katerim so se predstavili na festivalu, so žele-

Lukas Kochendörfer (AT): Hieronimov vrt digitalnih užitek kot del festivala Ars Electronica v Barceloni

Američanka Lauren Lee McCarthy se je na festivalu predstavila s projektom Someone (Nekdo) - Poskusa odgovoriti na vprašanje, kakšno raven udobja potrebujemo, da bi bili pripravljeni zasebnost in nadzor nad svojim življenjem zamenjati za sistem umetne inteligence.

»Ustvari svoj svet«, Keplerjev vrt v Linzu.

Projekt Who Am I – performas človeškega robota kot del festivala Ars Electronica v Bukarešti.

Mirage, projekt avstrijskih umetnikov, v okviru katerega se obiskovalci znajdejo v vesoljskem svetu.

li povezati preteklost s prihodnostjo. »Ko Trbovlje skušajo preseči preteklost in zrasti v prihodnost, je monumentalni dimnik, najvišji v Evropi, v povezavi z umetnostjo, znanostjo in tehnologijo, s čimer se ukvarjamo v DDT, zagotovo odskočna deska,« so med drugim zapisali o projektu, ki se vsebinsko navdihuje iz istoimenskega plesnega projekta plesalca in koreografa Iztoka Kovača, ki je leta 1996 zaplesal na vrhu 360 m visokega dimnika, kar lahko vidimo v prekrasnem filmskem prizoru v istoimenskem filmu *Vrtoglavi ptič*. Za projekt so iskali ekipo, ki bi sodelovali, in Dunking Devils so bili po njihovem mnenju resnično edini dovolj nori in usposobljeni, da so se tega lotili.

Slovenska umetnica Robertina Šebjanič pa je s hrvaškim umetnikom Gjinom Šutićem v okviru festivala predstavila program *Adriatic Garden/aqua_forensic 2.0*. Program povezuje Dubrovnik in Koper in posebno pozornost namenja delu posameznikov, katerih dejavnosti in akcije izkazujejo skrb, sočutje, okoljsko pravičnost, ukrepanje in sodelovalno usmerjenost v odnosu do Jadranskega morja ter v njem živčih bitij. Umetnika sta projekt umestila v okvir umetniško-znanstvene metodologije *aqua_forensic*, ki jo razvijata od leta 2018 in javnosti razkriva vpliv, ki jih imajo na vodna okolja očem nevidni kemijski onesnaževalci antropogene izvora.

Tudi Galerija Kapelica in Zavod Kersnikova sta bila na *Ars Electronica* 2020 udeležena v več programih. Organizatorji so jih povabili, naj iz Ljubljane spletno predstavijo Vrt Ljubljana, a so se odločili, da predstavitev razširijo v duhu največjega intermedijskega projekta v zgodovini Slovenije, ki ga pravkar izvajajo: *konS* - platforma za sodobno raziskovalno umetnost, financiranega iz Evropskega kohezijskega sklada. Na festivalu so tako predstavili projekt *konS Garden*, v katerem prikazujejo aktivnosti devetih partnerjev iz vse Slovenije. To so Kersnikova: Galerija Kapelica, RampaLab, BioTehna in Vivarium, ljubljanski zavod Projekt Atol, Društvo Ljudmila iz Ljubljane, ljubljanska zavarstva Cona in Aksioma, Akademija umetnosti Nova Gorica, Mladinski center Velenje, novomeški zavod Lokalpatriot in Mladinski kulturni center Maribor.

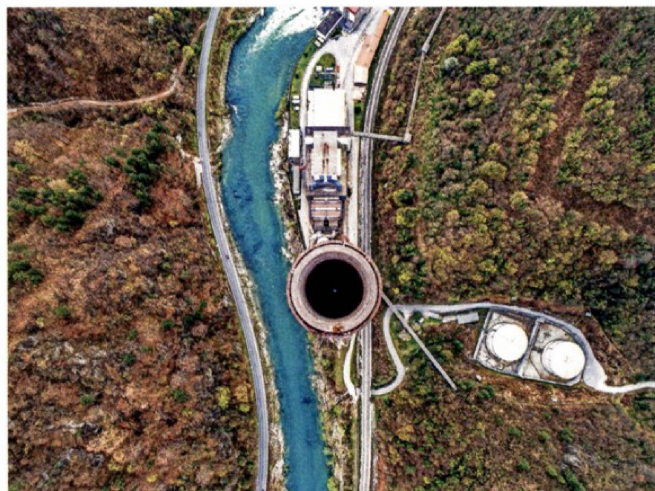
Umetniški vodja Galerije Kapelica Jurij Krpan pa je sodeloval še na treh konferencah. Namen projekta *konS* je vzpostavitev boljših možnosti za vzdrževanje in razvoj sodobne raziskovalne umetnosti v Sloveniji. Dejavnosti in projektu *konS* se vsebinsko in strukturno dopolnjujejo z ustanovitvijo nove razvojno-raziskovalne in oblikovalsko-inženirske institucije (*future/solution lab*), ki bo omogočala produkcijo vrhunske sodobne razisko-

Projekt Vertigo Bird 2020 v Trbovljah

Slovenska umetnica Robertina Šebjanič je s hrvaškim umetnikom Gjinom Šutićem predstavila program *Adriatic Garden/aqua_forensic 2.0*.

Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje se je predstavil s projektom *Vrtoglavi ptič 2020/Vertigo Bird 2020*.

Zoran Srdić Janežič: Biobot kot del projekta *konS Garden*

valne umetnosti in prevajanje daljnovidnih umetniških idej in invencij v gospodarstvo ter napredno usmerjeno družbeno okolje. Cilj projekta je vzpostavitev sistemske povezave med snovalci idej, izumitelji in inženirji za ustvarjanje rešitev za vključujočo družbo ter vzpostavljanje informacijsko-izobraževalnega sistema za različne družbene skupine, ki bodo opolnomočene za kritično rabo novih tehnologij.

Aljaž Rudolf in Eva Smrekar v okviru *konS* gardna predstavljata projekt *A Face or a factory: holey surface - družina, podjetje ter laboratorij obrazov, mask in novih identitet*.